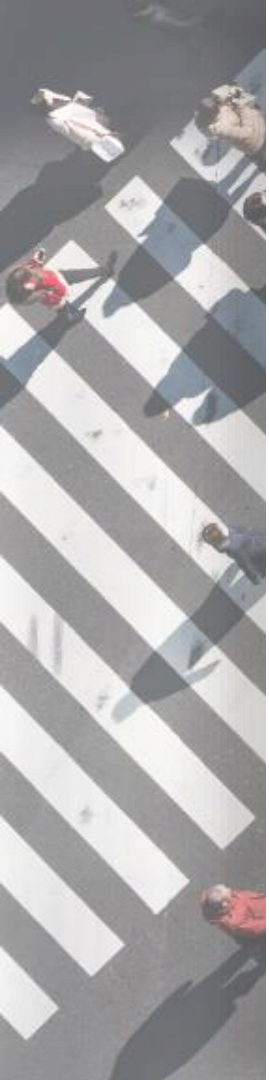

Zorgcontinuïteit voor suïcidale personen

Lies Pittoors – 09/09/2022

Bijna 3

Suïcides per dag

25

Pogingen per dag

13%

Had ooit suïcidegedachten

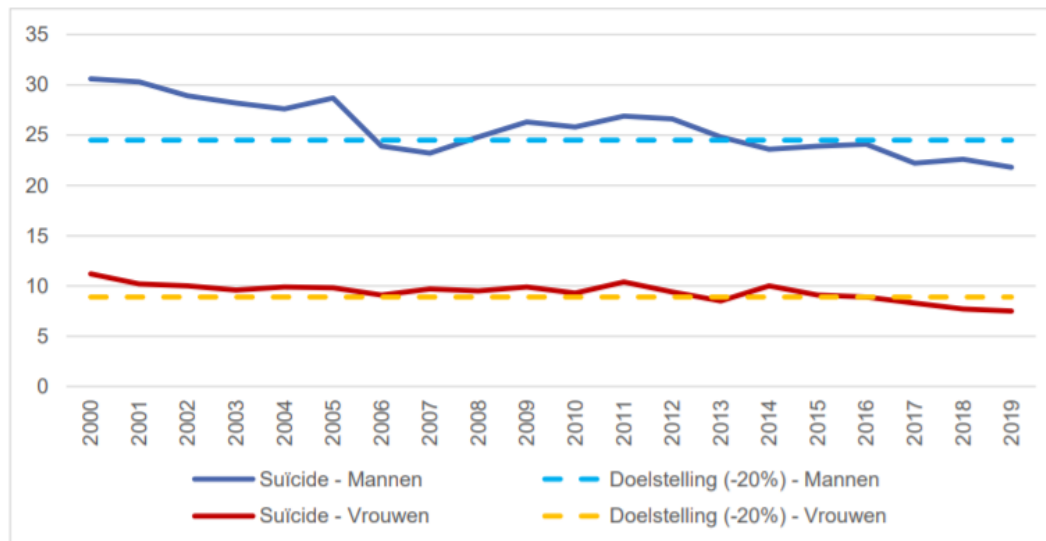

Evolutie suïciderates, Vlaanderen, 2000-2019

(Bron: Sterftecificaten, Agentschap Zorg en Gezondheid)

- Het suïciderisico in 2020 bij mannen was 21,85 (per 100.000 inwoners). Dit is gedaald met 28,55% ten opzichte van het jaar 2000.
- Het suïciderisico in 2020 bij vrouwen was 7,87 (per 100.000 inwoners). Dit is gedaald met 29,67% ten opzichte van het jaar 2000.

[zelfmoord1813.be/
feiten-en-cijfers](https://zelfmoord1813.be/feiten-en-cijfers)

Evolutie gestandaardiseerde sterftecijfers voor suïcide en onbepaalde intentie (per 100.000 inw.), vergelijking met de vooropgestelde gezondheidsdoelstelling, per geslacht, 2000-2019

3e Vlaams Actieplan Suicidepreventie (2022-2030) Voorstel

Gezondheidsdoelstelling

DE STERFTE DOOR ZELFDODING
TUSSEN 2020 EN 2030 VERMINDEREN MET

10%

SAMEN KUNNEN
WE ZELFDODING
VOORKOMEN

De 6 strategieën

1 Suicidepreventie bij de hele bevolking

2 Deskundigheidsbevordering bij
professionelen en sleutelfiguren

3 Suicidepreventie bij kwetsbare groepen

4 Preventie bij suïcidale personen &
ondersteuning naasten

5 Postventie na suïcide & ondersteuning
nabestaanden

6 Onderzoek, monitoring cijfers &
evaluatie actieplan

AGENTSCHAP
ZORG & GEZONDHEID

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suicidepreventie

START VLAAMS ACTIEPLAN: enkele acties

- Continuerend
  - Uitbouw netwerken
  - Update Multidisciplinaire Richtlijn
- Nieuw:
  - Kinderen en Jongeren
  - Personen met A.S.S.
  - Samenwerking met apothekers
  - Kortdurend behandeltraject na suïcidale gedachten/poging

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suïcidepreventie

DETECTIE EN BEHANDELING VAN SUÏCIDAAL GEDRAG

Multidisciplinaire richtlijn
voor hulpverleners in de gezondheidszorg

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suïcidepreventie

ZORGCONTINUÏTEIT VOOR SUÏCIDALE PERSONEN

LEIDRAAD EN TOOLS

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suïcidepreventie

SUÏCIDEPREVENTIE BIJ OUDEREN

PRAKTIJKADVIEZEN
VOOR ZORG- EN HULPVERLENERS

Richtlijnen suïcidepreventie | Zelfmoord 1813

Basisprincipes

Contact maken

Veiligheid bevorderen

Naasten betrekken

Continuïteit van zorg

Kritieke momenten in de zorg

- Toegang tot zorg
- De eerste weken en maanden na ontslag uit een psychiatrische zorginstelling

“In the month after patients leave inpatient psychiatric care, their suicide death rate is 300 times higher (in the first week) and 200 times higher (in the first month) than the general population’s (Chung et al., 2019). Their suicide risk remains high for up to three months after discharge (Olfson et al., 2016; Walter et al., 2019) and for some, their elevated risk endures after discharge (Chung et al., 2017).”

- Transfermomenten (bv. andere afdeling, andere hulpverlener)
  - Zorgweigering
-
- A solid orange horizontal bar located in the bottom right corner of the slide.

Taken van betrokken hulpverleners

- Overzicht van de verschillende hulpverleners en zorginstanties die betrokken kunnen worden bij de zorg voor suïcidale personen
  - Samenwerking binnen een bij voorkeur bestaand netwerk is belangrijk. Samenstelling afhankelijk van hoe de zorg in de regio is georganiseerd.
-

Hoe zorgcontinuïteit bevorderen?

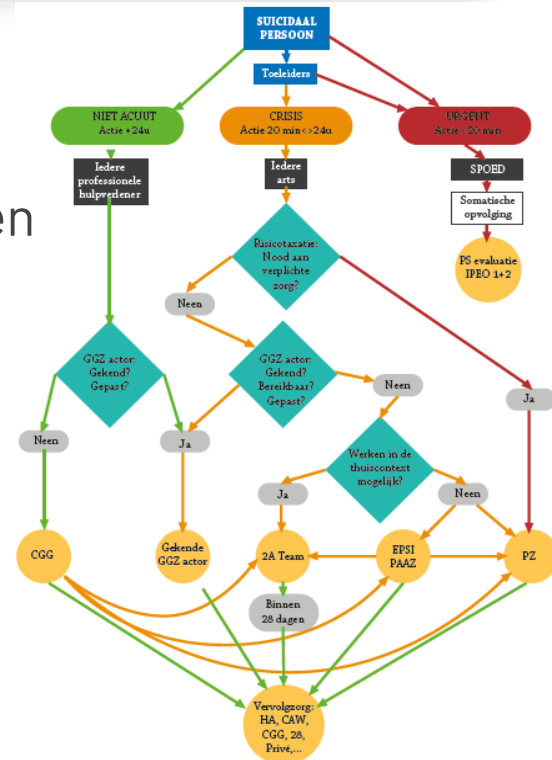
1. Goede afspraken en **samenwerking** tussen verschillende hulpverleners/zorginstellingen
2. Heldere **communicatie** en delen van voldoende informatie over suïcidaliteit
3. Kwalitatieve **opvolging** van suïcidaliteit

1. SAMENWERKINGSAFSPRAKEN

NETWERKNIVEAU

- Suïcidepreventie = een taak van iedereen
- Lokaal-regionaal: als thema op de agenda van bestaande netwerken; evt. oprichten van nieuwe netwerken
- Uitklaren aanbod en taken
- Evt. visualiseren van afspraken in een stroomdiagram

2. DELEN VAN INFORMATIE OVER SUÏCIDALITEIT

HULPVERLEENERSNIVEAU

- Welke informatie delen?
  - ‘Laag’, ‘midden’, ‘hoog’ risico = onvoldoende en onbetrouwbaar
  - Suïcidale intentie (gedachten, plannen,...)
  - Risicofactoren (+ historiek)
  - Hulpbronnen
- Hoe informatie delen?

RISICOFORMULERING

Huidige suïcidale intentie

Frequentie & intensiteit zelfmoordgedachten; concrete suïcideplannen; inschatting bekwaamheid.

Risicofactoren

Factoren die kwetsbaarheid van persoon verhogen.

Beschikbare hulpbronnen

Hulpbronnen die hulpvrager ter beschikking heeft in crisismomenten.

Voorspelbare veranderingen

Wat zou het risico snel kunnen verhogen of verlagen (specifieke interventies)?

3. OPVOLGEN VAN SUÏCIDALITEIT

PATIENTNIVEAU

- Na de eerste opvang
- Tijdens begeleiding
- Bij transitiemomenten/na de behandeling
  - Evt. samen afspraak maken
  - Follow-up contact
- Rol van online (zelf)hulp

ONLINE TOOLS

1813
zelfmoord

Dringend nood aan een gesprek?

BEL NU 1813

24/7 bereikbaar

CHAT

Elke dag van 18u30 - 22u

MAIL

Antwoord binnen 5 werkdagen

ZELFHULP

Ga zelf aan de slag

Bij de Zelfmoordlijn1813 staat er iemand voor je klaar.
Elk gesprek is anoniem en gratis.

Praten kan helpen

CONCLUSIE

- Duidelijke **AFSPRAKEN** in het netwerk
- Heldere en eenduidige **COMMUNICATIE** tussen hulpverleners
- Extra inzet op **FOLLOW-UP** van suïcidale personen

ZORGCONTINUÏTEIT VOOR
SUÏCIDALE PERSONEN

Meer info?

www.zelfmoord1813.be/richtlijnen

E-learning: www.zelfmoord1813.be/sp-reflex

info@vlesp.be

lies.pittoors@ugent.be

 [@vlesptweet](https://twitter.com/vlesptweet)